

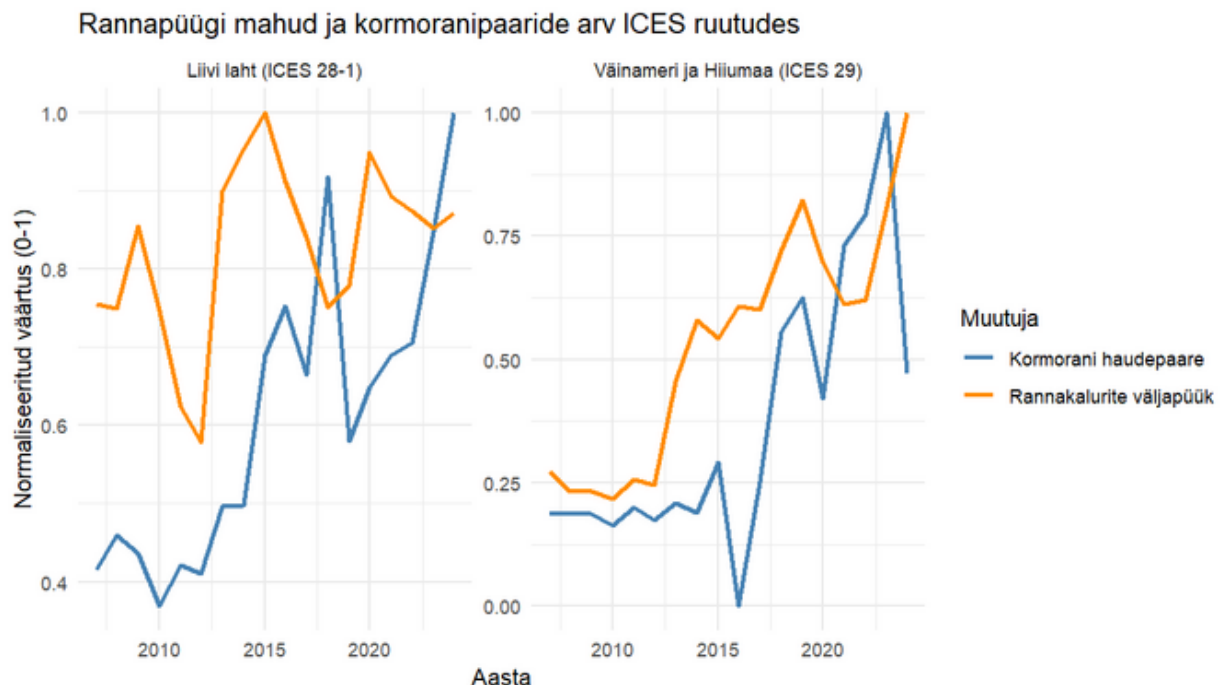
Avalik pöördumine kormoranide kaitse ja teaduspõhisuse nimel

Lugupeetud regionaal- ja põllumajandusminister Hendrik Johannes Terras

Kutsume üles kormorane puudutavate otsuste tegemisel lähtuma teaduspõhisest infost. Eesti soov kormorani Euroopas kütitavaks linnuks liigitada ei ole põhjendatud. Selgitame, kuidas kormorani arvukuse tõus ei ole mõjutanud rannapüüki tervikuna ning kuidas on uuritud ja leitud, et kormorani mõju ökosüsteemile on pigem positiivne, mitte negatiivne.

Kormoranide arvukus on viimasel ajal tõusnud, samuti on see kaasa toonud kormoraniviha tõusu. Statistika näitab siiski, et see ei ole kaasa toonud Eesti peamistes kalanduspiirkondades püügimahtude langust, milles lindu ebaõiglaselt süüdistatakse. Viimase 20 aasta jooksul ei ole Liivi lahe kalapüügi mahud vähenenud, vaid on hoolimata Läänemere kehvast olukorrast veidi isegi suurenenud. Väinamerel on saagid lausa palju kasvanud.¹

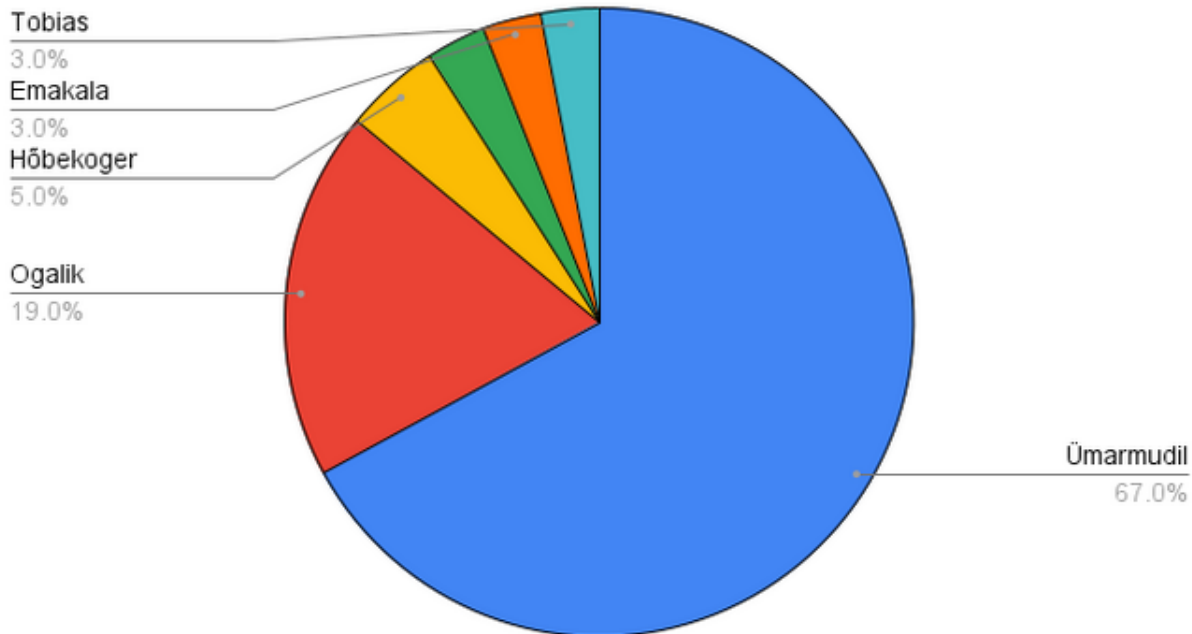

Joonis: [ERR 9.10.2025 Kunter Tätte "Värske uuring paljastas, et kormoran on kasulik lind"](#)

¹ Räimesaake neis võrrandites ei arvesta, sest kormoran räime peaaegu ei söö ja räime püükide suurus sõltub kokkulepitud kvootidest

Viimane uuring – Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi läbi viidud kormorani toitumisuuring tõi välja: 2024. aastal sõid kormoranid suve lõpus kõige rohkem hoopis ümarmudilat (67%) ja ogalikku (19%). Kormoran sööb neid kalu, keda on kõige enam, mitte ei vali (nagu inimene poeleti ees). Ja nende kahe liigi söömine on kaluritele hoopis kasulik.

Kalaliikide koosseis kormoranide magudes

Joonis: [ERR 9.10.2025 Kunter Tätte "Värske uuring paljastas, et kormoran on kasulik lind"](#)

Ümarmudil on Läänemerele äärmiselt ohtlik võõrliik. Ta toitub karpidest, kohalike kalade kalamarjast ja muust kättesaadavast ning põhjustab põhjaelustiku vaesumist.

Ogaliku söömine kormorani poolt on samuti positiivse mõjuga, sest ogalike arvukus on inimtegevuse tõttu Läänemeres kohati ülikõrgeks muutunud. Ogalik väike-kiskjana avaldab tugevat survet ahvena, haugi ja teiste röövkalade marjale ja noorjärkudele.² Kormoran aga sööb neid, keda on lihtne kätte saada ehk neid kalu, keda on palju.³

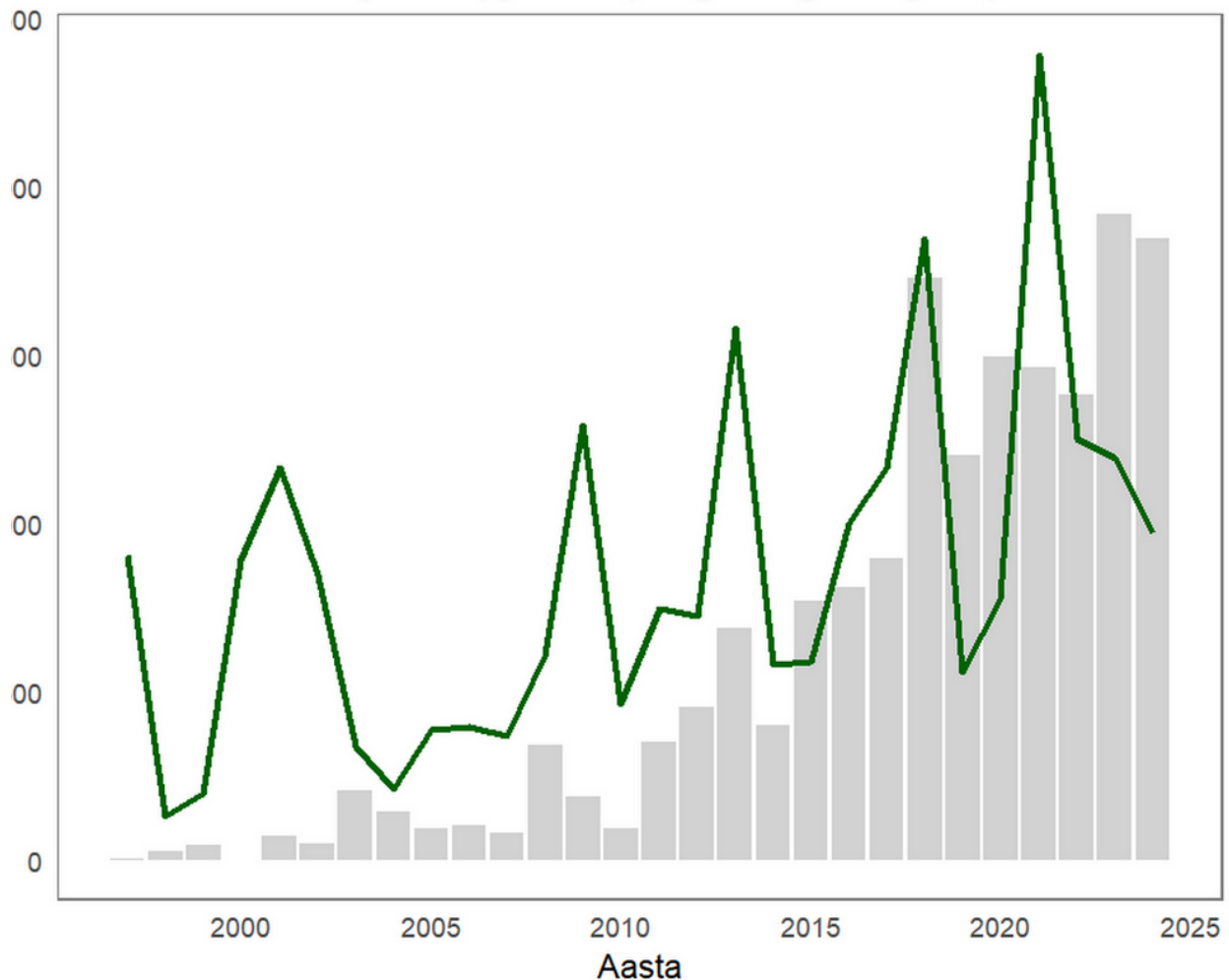
1990ndate lõpust alates on mitmel pool üle Eesti viidud läbi kesksuviseid seirepüüke, kus kasutatakse nakkevõrke, mille silmasuurused vastavad suures osas kormorani eelistatud kalade suurustele. Juba kiire pilk Kihnu, Hiiumaa ja Matsalu seirepunktide andmestikele näitab, et

² Ülejäänud 14% kormorani toidus: ei sisaldanud ahvenat, haugi, koha ega teisi röövkalu, kelle kadumises kormorani süüdistatakse. See 14% jagunes enam-vähem võrdselt hõbekogre, emakala, räime ja tobia vahel. Neist on vaid räim rannakalandusele märgatava majandusliku tähtsusega kala, aga võrreldes sellega, kui palju inimene traalide ja mõrdadega räime püüab, on kormorani mõju minimaalne.

³ Näiteks ahvena suutis eestlane juba 1990ndatel, enne kormorani arvukaks muutumist, merest praktiliselt välja püüda, mis näitab, et ahvenavarude kokkukukkumine ei ole mingi uudne nähtus, mida saab vaid kormoranidega seostada.

saagikus ei ole seal seoses kormorani arvukuse mitmekordistumisega langenud. Kihnu ja Matsalu puhul on saagikustes näha hoopis selget tõusutrendi.

Kormoranide arv (tulbad) ja seirepüügi saagikus (joon) Kihnu vetes

Joonis: CPUE ehk saak standardse nakkevõrkude jada kohta ühe püügiöö jooksul (roheline joon) näitab Kihnu seirealal selget tõustrendi. Ka kohaliku kormoranipopulatsiooni suurus (hallid tulbad) näitab tõusu. Autor/allikas: Tartu Ülikooli Mereinstituut, keskkonnaagentuur: [ERR 9.10.2025 Kunter Tätt "Värske uuring paljastas, et kormoran on kasulik lind"](#)

On selgunud, et kormorani arvukus on tõusnud, sest tõusnud on ümarmudila, ogaliku ja teiste väiksemõõduliste kalaliikide arvukus. Hoolimata arvukuse tõusust ei peaks kormorani vaenama, sest Inimesele on kormoran ohjates näiteks võõrliiki ümarmudilat tegelikult kasulik.

Lõpetuseks sobib tsiteerida Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitsekesperti Kunter Tättet: "Kormoran pakub meile massiliselt levivat võõrliiki ümarmudilat süües väärtuslikku ökosüsteemi teenust. Vältimaks endale jalga tulistamist tuleb kormoranimunade õlitamine ja muu arutu kormorani tagakiusamine lõpetada."

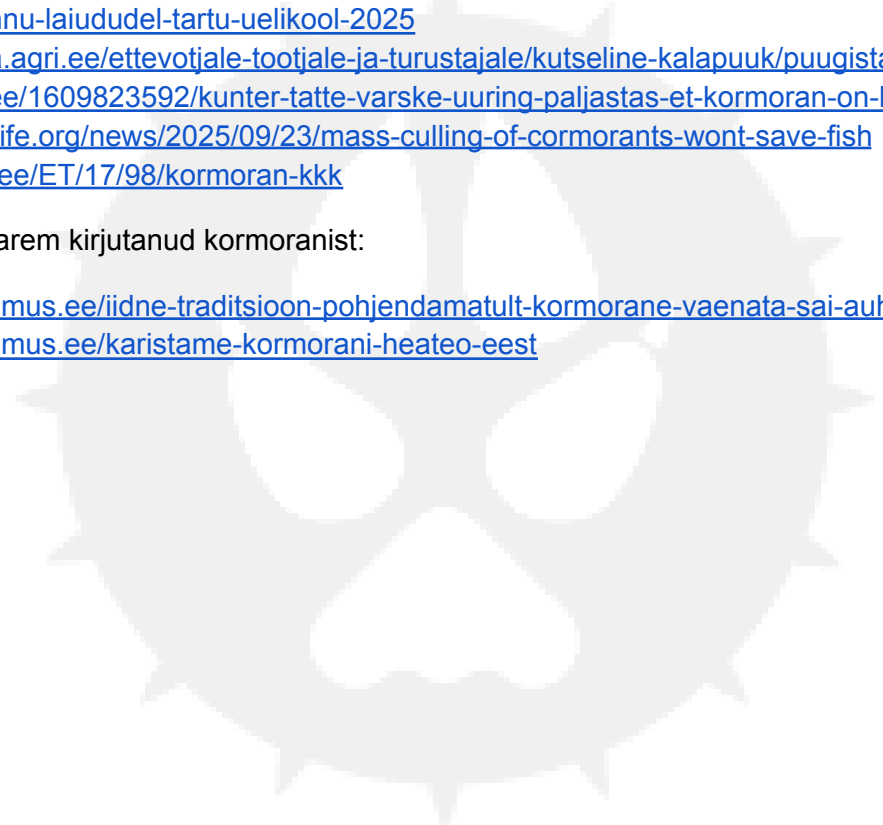
Lähtudes kõigest eelnevast teeb Loomus ettepaneku Eestil mitte toetada kormorani kütitavaks linnuks liigitamist.

Kasutatud allikad:

- <https://www.kalateave.ee/et/teadus-ja-arendustegevus/uurimused/uuring-kormorani-toitumis-uuring-kihnu-laiududel-tartu-uelikool-2025>
- <https://pta.agri.ee/ettevotjale-tootjale-ja-turustajale/kutseline-kalapuuk/puugistatistika>
- www.err.ee/1609823592/kunter-tatte-varske-uuring-paljastas-et-kormoran-on-kasulik-lind
- www.birdlife.org/news/2025/09/23/mass-culling-of-cormorants-wont-save-fish
- www.eoy.ee/ET/17/98/kormoran-kkk

Loomus on varem kirjutanud kormoranist:

- <https://loomus.ee/iidne-traditsioon-pohjendamalt-kormorane-vaenata-sai-auhinna>
- <https://loomus.ee/karistame-kormorani-heateo-ees>

LOOMUS
LOOMADE NIMEL